

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

KYNOLOGISCH INSTRUCTEUR BEN JE NIET ZOMAAR

Kynologisch instructeur is een vrij beroep, wat betekent dat iedereen hondencursussen mag geven. Dit leidt echter tot enorme verschillen in kwaliteit en niveau, zodat een goede opvoeding van honden niet geborgd is en de hondeneigenaar niet weet waar hij aan toe is. De Raad van Beheer zag dit in en heeft met de Commissie Kynologisch Instructeur (CKI) hard gewerkt aan een betrouwbaar certificeringssysteem waarmee de opleiding tot kynologisch instructeur naar een hoger niveau wordt getild.

Een goed opgevoede hond is belangrijk, en daarom vindt de Raad van Beheer dat elke hondeneigenaar met zijn hond op cursus moet. Honden maken ten slotte deel uit van de maatschappij en moeten geen ongewenst gedrag

CKI-lid Quirine Potter van Loon: 'Je wordt benoemd voor drie jaar. In die periode volg je verplichte nascholing.'

CKI-lid Eline Teygeler: 'Kynologisch instructeur is gewoon een vak.'

vertonen. Voor een hondencursus kunt u onder meer terecht bij de circa zeventig kynologenclubs in ons land. De meeste van deze clubs werken met gecertificeerde instructeurs, om zo uit te dragen dat ze kwaliteit in huis hebben. Jur Deckers, lid van de CKI: 'Het belang van goed opgeleide instructeurs, die op hun beurt zorgdragen voor een adequate en verantwoor-

CKI-lid Gerard Besselink: 'Kennis inbedden in training werkhonden.'

de begeleiding van hondenbezitters bij de opvoeding van hun viervoeter, mag niet worden onderschat. Veel gedragsproblemen bij honden waren wellicht te voorkomen geweest, als de eigenaar zich had laten bijstaan door een deskundige instructeur.'

CKI-lid Jur Deckers: 'Deskundige instructeurs zeer belangrijk.'

COMMISSIE KYNOLOGISCH INSTRUCTEUR

Omdat er zo veel verschil in kwaliteit en niveau bestond onder de diverse cursussen die door het land werden aangeboden, riep de Raad van Beheer een aantal jaren geleden de Commissie Kynologisch Instructeur (CKI) in het leven. De

CRITERIA OPLEIDINGSCENTRA VOOR KYNOLOGISCH INSTRUCTEURS

- In de lesmaterialen komen de in de eindtermen beschreven onderwerpen voldoende aan bod. Maar ook in redelijke verhouding: zo moeten belangrijke onderwerpen als opvoeding en gedrag aantoonbaar meer aandacht krijgen dan onderwerpen die van ondergeschikt(er) belang zijn.
- De lesstof omvat datgene wat volgens moderne inzichten aan de instructeurs van nu geboden moet worden. De cursusinhoud is up-to-date en ontwikkelt steeds mee met deze moderne inzichten.
- De opleiding wordt door minimaal drie (vaste) docenten gegeven, opgeleid als kynologisch instructeur.
- Minstens één van de vaste kerndocenten is daarnaast erkend gedragstherapeut (of daarmee gelijk te stellen aantoonbare achtergrond, kennis en kunde).
- De overige docenten hebben voldoende praktijkervaring als het gaat om persoonlijkheidstypen van mensen, de beginselen van didactiek, instructie, feedback en evaluatie.
- Praktijkdocenten beschikken over een zodanige kennis van houdingen, gedrag en leerprocessen dat deze lessen op een voldoende hoog niveau aangeboden kunnen worden.
- Docenten volgen (aantoonbaar) nascholing voor de vakken/onderwerpen waarin zij lesgeven.
- Het opleidingscentrum verzorgt een minimum aantal van negen lesdagen, waarbij directe interactie tussen de cursisten en de opleider(s) plaatsvindt.
- Cursisten kunnen een stage volgen. Het opleidingsinstituut is verantwoordelijk voor inhoud, lengte en vorm van de stage.
- Het opleidingsinstituut draagt zorg voor schriftelijke examens met eenduidige toetsingscriteria.
- Praktijkexamens worden afgenomen door meer dan één docent en de kandidaat geeft tijdens zijn praktijkexamen les aan een groep van overwegend onbekende mens-hondcombinaties.

opdracht was een certificeringssysteem op te zetten voor de opleiding tot kynologisch instructeur, gebaseerd op een aantal kwaliteitscriteria waarin met name opvoeding en gedrag centraal staan. Sinds 2014 bestaat de CKI uit de deskundigen Quirine Potter van Loon (O&O), Eline Teygeler (Tinley Academie), Gerard Besselink (Vereniging van fokkers en liefhebbers van Duitse Herdershonden VDH) en Jur Deckers (o.a. oud-bestuurder Raad van Beheer en voorzitter kynologenclub Sneek en Omstreken). Zij hebben de afgelopen jaren hard gewerkt aan kwaliteitsborging van de opleiding tot kynologisch instructeur.

Quirine Potter van Loon: 'Centraal staat de certificering van instructeurs. 'Gecertificeerd' betekent dat je officieel tot kynologisch instructeur bent benoemd door de Raad van Beheer. Hiervoor moet je de opleiding bij een van de vijf door de Raad van Beheer geaccrediteerde

opleidingsinstituten in ons land met goed gevolg hebben afgelegd.'

OPLEIDINGSINSTITUTEN

De Raad van Beheer verzorgt niet zelf de opleiding tot kynologisch instructeur en het bijbehorende examen. Quirine: 'Wie een basiscursus tot kynologisch instructeur wil volgen, kan dat doen bij een vijftal opleidingsinstituten. Dat zijn achtereenvolgens O&O - Nederlandse Vereniging voor Instructeurs in Hondenopvoeding en -Opleiding, DogVision, de Tinley Academie, Honden Advies Centrum Roermond (HACR) en de Martin Gaus Academie.' Deze instituten voldoen aan de eisen die de CKI stelt aan opleidingscentra (zie kader pagina 53) als het gaat om kynologisch instructeur. Quirine: 'Daarnaast is er een viertal instituten die in een traject zitten dat moet leiden tot (her)accreditatie waarmee het totaal op afzienbare termijn op negen instituten zal komen.' Jur Deckers vult aan: 'De

Raad accrediteert deze opleidingsinstituten als de opleiding die zij verzorgen aan de zogenaamde eindtermen (eisen) voldoet. Kern daarbij is dat met de te vergaren kennis en kunde, vaardigheden en verkregen inzichten in hondengedrag, van de instructeur verwacht mag worden een waardevolle bijdrage te zullen leveren aan het op verantwoorde wijze houden van honden in onze samenleving. Juist in deze tijd is dat van groot belang.'

EEN ECHT VAK

Gedragsdeskundige Eline Teygeler zit sinds 2015 in de CKI: 'Ik zit vooral in de commissie als adviseur op gebied van het kennisniveau. Vanuit mijn achtergrond en ervaring als gedragsdeskundige kan ik goed aangeven welke kennis instructeurs minimaal moeten hebben en hoe ze daarop getoetst moeten worden.' Eline vindt het belangrijk dat het werk van een kynologisch

Tijdens de puppycursus leren de jonge honden met vreemde dingen om te gaan.

Hoe leer je een terrier de (vossen)pijp ingaan? Door een opstelling boven de grond is het gemakkelijker en gecontroleerd aan te leren.

Door een tunnel lopen aangemoedigd door zijn baas en de beloning die op hem wacht.

instructeur ook als een echt vak wordt beschouwd: 'Te veel mensen denken nog dat je al een goede instructie kunt geven als je een paar honden redelijk goed hebt opgevoed. Maar het is gewoon een vak. Je moet basiskennis en -vaardigheid hebben, waardoor je eigenaren goed kunt begeleiden in de opvoeding en training. Ik wil graag borgen dat je door heel het land weet wat je krijgt als je op cursus gaat bij een kynologisch instructeur.'

WERKHONDEN

De opleiding tot kynologisch instructeur biedt een basis van kennis en kunde waar in principe iedere hondeninstructeur, in welke discipline dan ook, aan zou moeten voldoen. Ongeacht of je nu ringtraining, jachthondentraining, IPO, opvoeding, agility, dogdance en noem maar op geeft.

Gerard Besselink, voorzitter Kringgroep Slingeland van de VDH, heeft binnen de CKI speciale aandacht voor de kynologische instructie in de werkhondensport. In 2005 vroeg de VDH hem deel te nemen aan de masterclass voor het behalen van het

Een Border Terrierpup leert over een smalle ondergrond te lopen, maar maakt er hier een spelletje van.

diploma Kynologisch Instructeur en de opgedane kennis te verspreiden onder de VDH-leden. Gerard: 'Deze kans heb ik aangegrepen en zo ben ik me verder gaan verdiepen in het "hoe en waarom". Binnen de werkhondensport is het nog steeds gebruikelijk om instructie te laten geven door leden die een aantal wedstrijden hebben gelopen, zonder dat er theoretische kennis aanwezig is om te kunnen begrijpen waarom dingen lopen zoals ze lopen. Het is voor mij dan ook een drijfveer om hondensporters aan te moedigen kennis te vergaren zodat het plezier en welzijn voor de sporter en voor de hond kan worden gewaarborgd. Het plezier in je hobby zit niet alleen in het lopen van examens en wedstrijden, maar vooral ook in de trainingen waar je samen met je maatje probeert om een zo goed mogelijk resultaat neer te zetten.'

POSITIEF TRAINEN

Volgens Besselink is er de laatste jaren veel veranderd in de wijze van trainen: 'Positief trainen is niet meer weg te denken. Dat het trainen van hooggemotiveerde

honden in de IPO-sport toch anders is als het trainen c.q. opvoeden van een gezelschapshond, is voor mij een feit. De opgedane kennis in de leerprincipes geven echter prima handvatten om ook deze honden verantwoord te trainen.' Toen hij in 2014 werd gevraagd om de werkhonden binnen de CKI te gaan vertegenwoordigen, ging hij daar gretig op in: 'Voor mij was dit een uitgesproken kans om de werkhondensport verder te helpen door er mede voor te zorgen dat de juiste kennis op een verantwoorde wijze wordt ingebed in instructie.'

VERPLICHTE NASCHOLING

De kynologisch instructeur speelt een belangrijke rol als het gaat om het welzijn van honden, het plezier dat hond en eigenaar samen kunnen hebben en het beeld dat de maatschappij heeft van honden. Quirine Potter van Loon: 'Om deze rol zo goed mogelijk te kunnen blijven vervullen, is het belangrijk om de kennis en vaardigheden regelmatig aan te passen aan – en uit te breiden met – de nieuwste inzichten. De benoeming

tot kynologisch instructeur geldt daarom in principe slechts voor drie jaar. In die periode volg je als instructeur verplichte nascholing. Zonder deze nascholing vindt er na drie jaar geen herbenoeming plaats.' In drie jaar tijd moet de instructeur een minimumaantal van 90 nascholingspunten halen, die door de CKI worden afgegeven. Quirine: 'Die punten moet je verspreid over de verschillende aandachtsgebieden halen. Je kunt je dus niet uitsluitend richten op één specifiek aandachtsgebied. Zo blijven de instructeurs allround.'

SCHAVEN

De CKI blijft in een continu proces schaven aan het optimaliseren van de opleiding. Eline Teygeler: 'Uiteraard blijven we kijken naar de examen- en nascholingseisen. Ook die moeten goed blijven aansluiten bij de nieuwste inzichten, maar ook aan veranderende eisen vanuit de samenleving.' Momenteel stellen de diverse opleidingsinstituten hun eigen

Een hond moet leren netjes een beloning/koekje aan te nemen.

examens samen, afgestemd op de exameneisen van de CKI. Eline: 'Doel is dat alle geaccrediteerde opleidingsinstituten uiteindelijk hetzelfde landelijk examen gaan

afnemen, zodat de examinering centraal is – net zoals in het reguliere onderwijs. Zo weet de consument straks precies waar hij aan toe is en heb je een zelfde kwaliteitsniveau geborgd.'

GROEI

Het aantal gecertificeerde kynologisch instructeurs groeit gestaag. Anno 2017 zijn er landelijk in totaal zo'n 400 door de Raad van Beheer benoemde kynologisch instructeurs werkzaam in ons land.

Quirine Potter van Loon: 'Daaronder bevinden zich ook instructeurs uit de hondensport en de jagersvereniging, die zijn beperkt tot louter hun eigen werkgebied. Om tot volledig kynologisch instructeur benoemd te kunnen worden, moeten ze in de komende drie jaar 180 nascholingspunten halen bij een aantal aangewezen nascholingen.' ■

Ook voor showen moet je oefenen en daar is de ringtraining voor. Door vreemde mensen betast worden en op een tafel staan, het is allemaal te leren.